

Bruksela, dnia 20.3.2023 r.
COM(2023) 173 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Przegląd funkcjonowania rozporządzenia (UE) 2022/1369 w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz

{SWD(2023) 63 final}

I. Wprowadzenie

W 2022 r. Rosja wykorzystywała dostawy gazu jako broń polityczną. W tym kontekście w sierpniu 2022 r. UE przyjęła nadzwyczajne rozporządzenie Rady (UE) 2022/1369 w celu skoordynowanego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz o 15 % z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2022/1369 państwa członkowskie muszą dołożyć wszelkich starań, aby zmniejszyć zapotrzebowanie na gaz o 15 %, przy czym takie zmniejszenie zapotrzebowania staje się obowiązkowe w przypadku ogłoszenia unijnego stanu alarmowego. Państwa członkowskie muszą ponadto aktualizować swoje plany na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, jak określono w art. 8 rozporządzenia, w celu uwzględnienia wdrożonych środków oraz co dwa miesiące zgłaszać osiągnięte zmniejszenie zapotrzebowania do Eurostatu. Zgodnie z art. 9 Komisja musi dokonać przeglądu, na podstawie którego może zaproponować przedłużenie okresu stosowania tego rozporządzenia. W towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji SWD(2023) 63 Komisja przedstawiła analizę zmniejszenia zapotrzebowania na gaz od sierpnia 2022 r., analizę prognozy napełnienia magazynów opartą na scenariuszach wynikających z ewentualnych poszczególnych wariantów przedłużenia okresu zmniejszania zapotrzebowania oraz dogłębną analizę osiągniętych w przeszłości poziomów zmniejszenia zapotrzebowania oraz niepewności związanej z ewentualną poprawą lub pogorszeniem sytuacji w latach 2023–2024.

Kwestię tę omówiono z Grupą Koordynacyjną ds. Gazu¹, w skład której wchodzi przedstawiciele państw członkowskich i europejskich stowarzyszeń reprezentujących dostawców, operatorów infrastruktury, przedsiębiorstwa handlowe i głównych odbiorców gazu. Członkowie Grupy Koordynacyjnej ds. Gazu na posiedzeniu 16 lutego wyrazili zrozumienie znaczenia dalszego zmniejszania zapotrzebowania jako szczególnie racjonalnego pod względem kosztów środka służącego zachowaniu i wzmocnieniu bezpieczeństwa dostaw.

II. Wprowadzone środki i osiągnięte zmniejszenie zapotrzebowania

Od czasu przyjęcia rozporządzenia Rady (UE) 2022/1369 UE prowadzi skuteczną dywersyfikację dostaw służącą odejściu od dostaw gazu z Rosji² i zdołała zmniejszyć swoje zapotrzebowanie na gaz o 19 % w okresie od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r. w porównaniu ze średnią z minionych pięciu lat w tym samym okresie, tj. spadek ten wyniósł 41,5 mld m³. Na podstawie danych przedstawionych w tabeli 2 (zob. załącznik) widać, że poziom zmniejszenia zapotrzebowania jest różny w poszczególnych miesiącach i w poszczególnych państwach członkowskich, co stanowi odzwierciedlenie różnych uwarunkowań krajowych. Wyrazem takich różnych uwarunkowań

¹ [Rejestr grup ekspertów Komisji i innych podobnych zespołów \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1)

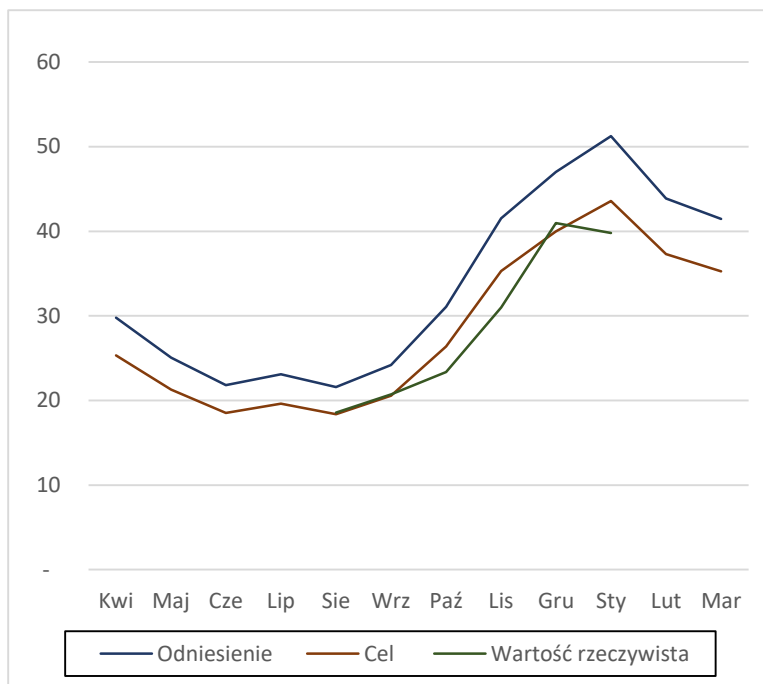
² W 2022 r. dostawy gazu z Rosji do UE spadły o 47 % ze 152 mld m³ w 2021 r. do 80 mld m³. Zostały one zastąpione głównie dostawami ze Stanów Zjednoczonych, które zwiększyły eksport z 21 mld m³ do 50 mld m³, oraz ze Zjednoczonego Królestwa, które zwiększyło dostawy z 6 mld m³ do 24 mld m³. Dalszy wzrost dostaw gazu do UE udało się osiągnąć dzięki dostawom z Norwegii (+10 mld m³), Azerbejdżanu (+3 mld m³), Kataru (+2 mld m³) i Trynidadu i Tobago (+1 mld m³).

krajowych są również wyłączenia z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, przewidziane w art. 5 rozporządzenia Rady (UE) 2022/1369, w przypadku ogłoszenia unijnego stanu alarmowego.

Aktualne poziomy napełnienia magazynów są stosunkowo wysokie jak na tę porę roku, ceny gazu stale spadają od sierpnia, kiedy to osiągnęły wartości szczytowe (choć nadal utrzymują się na poziomie znacznie przewyższającym średnią długoterminową), a bezpieczeństwo dostaw zostało zapewnione do końca zimy 2022/2023. W sekcji III wskazano jednak, że sytuacja na unijnym rynku gazu pozostaje napięta, a w przypadku braku zmniejszenia zapotrzebowania na gaz po 31 marca państwa członkowskie prawdopodobnie nie będą w stanie spełnić obowiązku napełnienia magazynów w 90 % do 31 października, co zagrazi bezpieczeństwu dostaw w zimie 2023/2024 i może skutkować niedoborami gazu lub powrotem bardzo wysokich cen gazu.

Wykres 1 ukazuje zużycie gazu w UE w okresie od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r. (linia zielona – zużycie „rzeczywiste”) w porównaniu ze średnią w tym samym okresie z wcześniejszych pięciu lat (linia niebieska – zużycie „odniesienia”) i celem polegającym na zmniejszeniu zużycia o 15 % (linia czerwona – zużycie „docelowe”) określonym na okres od sierpnia 2022 r. do marca 2023 r. oraz mającym zastosowanie zgodnie z tym wnioskiem do pozostałych miesięcy. Z wykresu 1 wynika również, że zużycie gazu w zimie znacznie przewyższa zużycie gazem latem. W praktyce zapotrzebowanie w kw. II i III jest o około połowę mniejsze niż w kw. I i IV.

Wykres 1: Zużycie odniesienia, zużycie docelowe (tj. zużycie odniesienia – 15 %) i zużycie rzeczywiste (od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r.); UE-27 (w mld m³)

Źródło: Obliczenia ENER/CET w oparciu o serię Eurostatu NRG_CB_GASM, podseria IC_CAL_MG, w mln m³, z 7 marca 2023 r., 11:00.

Sektory

Aby przeprowadzić dogłębną analizę zmniejszenia zapotrzebowania na gaz, konieczne jest częste publikowanie danych dotyczących sektorowego zapotrzebowania na gaz. Aktualnie Eurostat przedstawia jedynie roczne dane dotyczące zużycia gazu w podziale na sektory zapotrzebowania³ z rocznym opóźnieniem. Nie ma zatem możliwości przedstawienia wiarygodnych danych dotyczących oszczędności gazu w podziale na sektory lub w podziale na zmniejszenie o charakterze strukturalnym i niestructuralnym na podstawie oficjalnych zestawów danych obejmujących całą UE.

Komisja⁴, na podstawie danych pomocniczych, szacuje, że w okresie sierpień–grudzień 2022 r. zmniejszenie zużycia gazu przez gospodarstwa domowe stanowiło około 50 % całkowitego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz, przez przemysł – 43 %, natomiast przez sektor energetyczny jedynie 7 % ze względu na dostępność nieznacznych mocy produkcyjnych w zakresie energii wodnej i energii jądrowej⁵. Zmniejszenie zapotrzebowania w lecie i jesienią wynikało głównie ze zmniejszenia zapotrzebowania w przemyśle, natomiast zmniejszenie zapotrzebowania (i zużycia) w zimie wynikało głównie ze zmniejszenia zapotrzebowania (i zużycia) w przypadku gospodarstw domowych. Według szacunków Komisji około jedna szósta całkowitego zmniejszenia wiąże się z temperaturą, tj. można uznać, że zmniejszenie to wynika z faktu, iż (wczesna) zima była łagodniejsza niż w okresie odniesienia, i wynosi 5 mld m³ w ramach całkowitego zmniejszenia równego 30 mld m³ w okresie sierpień–grudzień.

Środki wprowadzone przez państwa członkowskie zgłoszone w planach na wypadek sytuacji nadzwyczajnej

Zgodnie z art. 7 i 8 rozporządzenia Rady (UE) 2022/1369 państwa członkowskie muszą zgłaszać wdrożone środki zmniejszające zapotrzebowanie w drodze aktualizacji krajowych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej. Większość państw członkowskich przedstawiła Komisji zaktualizowane plany na wypadek sytuacji nadzwyczajnej.

Zgodnie z zaktualizowanymi planami środki krótkoterminowe obejmują dwa główne rodzaje środków: 1) kampanie informacyjne dotyczące oszczędności gazu oraz 2) środki w zakresie ograniczenia ogrzewania i chłodzenia.

- Większość państw członkowskich przeprowadziła kampanie informacyjne. W niektórych przypadkach kampanie służyły również podniesieniu świadomości na temat istniejących programów dotacji na rzecz efektywności energetycznej skierowanych głównie do gospodarstw domowych i MŚP.

³ Oficjalne dane Eurostatu są dostępne wyłącznie dla sektora wytwarzania energii elektrycznej; zmniejszenie o 2,1 % w okresie od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r. na podstawie serii Eurostatu NRG_CB_GASM, podseria TI_EHG_MAP w TJ (GCV) z 7 marca 2023 r., 11:00.

⁴ Wspólne Centrum Badawcze.

⁵ Chociaż zastosowano różne okresy odniesienia, szacunki uzyskane w wyniku wstępnej analizy przeprowadzonej przez Bruegel (2023) i MAE (2023) z użyciem danych pomocniczych wskazują na podobne wielkości.

- Zmniejszenie temperatury: w większości planów przewidziano ograniczenie ogrzewania i chłodzenia w budynkach publicznych. Niektóre państwa członkowskie rozszerzają stosowanie tego ograniczenia w odniesieniu do biur i sklepów.
- Szereg państw członkowskich wprowadziło ograniczenia dotyczące oświetlenia, zwykle w odniesieniu do budynków publicznych i pomników, ale w niektórych przypadkach również do wystaw sklepowych.

Jeżeli chodzi o środki średnioterminowe, państwa członkowskie zgłosiły środki w zakresie przedstawienia się na inne rodzaje paliwa, dotacje na rzecz renowacji energetycznej budynków lub wymiany mało wydajnych urządzeń. Jeżeli chodzi o środki długoterminowe, państwa członkowskie często zapewniają bezpośrednie wsparcie dla odbiorców w postaci dotacji lub obniżek podatków, aby ułatwić wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, pomp ciepła lub rozwiązań zwiększających efektywność energetyczną (również w drodze na przykład kontroli).

III. Prognoza na kolejną zimę

Chociaż UE z powodzeniem zdołała zmniejszyć zapotrzebowanie w okresie od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r. i zdywersyfikować dostawy w celu odejścia od importu z Rosji, niniejsza sekcja zawiera analizę kwestii, czy działania te wystarczą do uniknięcia ewentualnego zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw w zimie 2023/2024, jeżeli rozporządzenie (UE) 2022/1369 straci moc 31 marca 2023 r. Tabela 1 zawiera dane pokazujące poziomy napełnienia magazynów w październiku 2023 r. i marcu 2024 r. przewidywane w ramach poszczególnych ewentualnych wariantów przedłużenia okresu zmniejszania zapotrzebowania na podstawie najnowszych dostępnych badań i danych rynkowych⁶. Wykres 2 zawiera prognozowane poziomy napełnienia magazynów według czterech scenariuszy. Na podstawie tabeli 1 widać, że w przypadku braku lub ograniczonego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz po 1 kwietnia (scenariusz A lub B) państwa członkowskie prawdopodobnie nie będą w stanie spełnić obowiązku napełnienia magazynów w 90 % do 31 października 2023 r. określonego w rozporządzeniu (UE) 2022/1032 i tym samym nie można zapewnić bezpieczeństwa dostaw zimą 2023/2024. Jeżeli okres zmniejszania zapotrzebowania na gaz o 15 % zostanie przedłużony po 1 kwietnia co najmniej do 31 października, prawdopodobnie uda się spełnić obowiązek napełnienia magazynów w 90 % (scenariusze C i D). Przedłużenie

⁶ Założenia:

- poziomy napełnienia magazynów zgodnie ze stanem na 7 marca 2023 r. (58,5 mld m³ na koniec 5 marca);
- dostawy rurociągami spoza Rosji na poziomie równym średniej z ostatnich siedmiu miesięcy 2022 r.;
- dostawy LNG na poziomie równym średniej z ostatnich siedmiu miesięcy 2022 r. plus 15 mld m³/rok (1,25 mld m³/miesiąc) od kwietnia 2023 r.;
- brak przepływu gazu rurociągowego z Rosji;
- średnie zapotrzebowanie jak w okresie odniesienia z zastosowaniem wskazanych procentowych ograniczeń;
- eksport do Szwajcarii na poziomie z 2021 r. (ostatnie dostępne dane; 2,2 mld m³/rok, z czego jedna trzecia latem i dwie trzecie zimą);
- eksport do Ukrainy i Mołdawii na poziomie 0,5 mld m³/miesiąc.

okresu zmniejszania zapotrzebowania na gaz do 31 marca 2024 r. zdecydowanie ograniczy zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw zimą 2024/2025.

W swoim sprawozdaniu z dnia 12 grudnia 2022 r.⁷ Międzynarodowa Agencja Energetyczna („MEA”) szacuje, że w 2023 r. może wystąpić niedobór dostaw, chyba że zostaną podjęte dodatkowe działania w celu osiągnięcia oszczędności gazu.

Tabela 1: Miesięczne poziomy napełnienia magazynów w zależności od przedłużenia okresu zmniejszania zapotrzebowania

Założenia przyjęte w danym scenariuszu napełnienia magazynów (mld m ³) na koniec:	Poziom	października 2023 r.	marca 2024 r.
A: Brak przedłużenia		69	0
B: Przedłużenie na okres od sierpnia 2023 r. do marca 2024 r.		80	28
C: Przedłużenie na okres kwiecień–październik 2023 r.		95	9
D: Przedłużenie o rok na okres od kwietnia 2023 r. do marca 2024 r.		95	43

Zródło: Obliczenia ENER/CET.

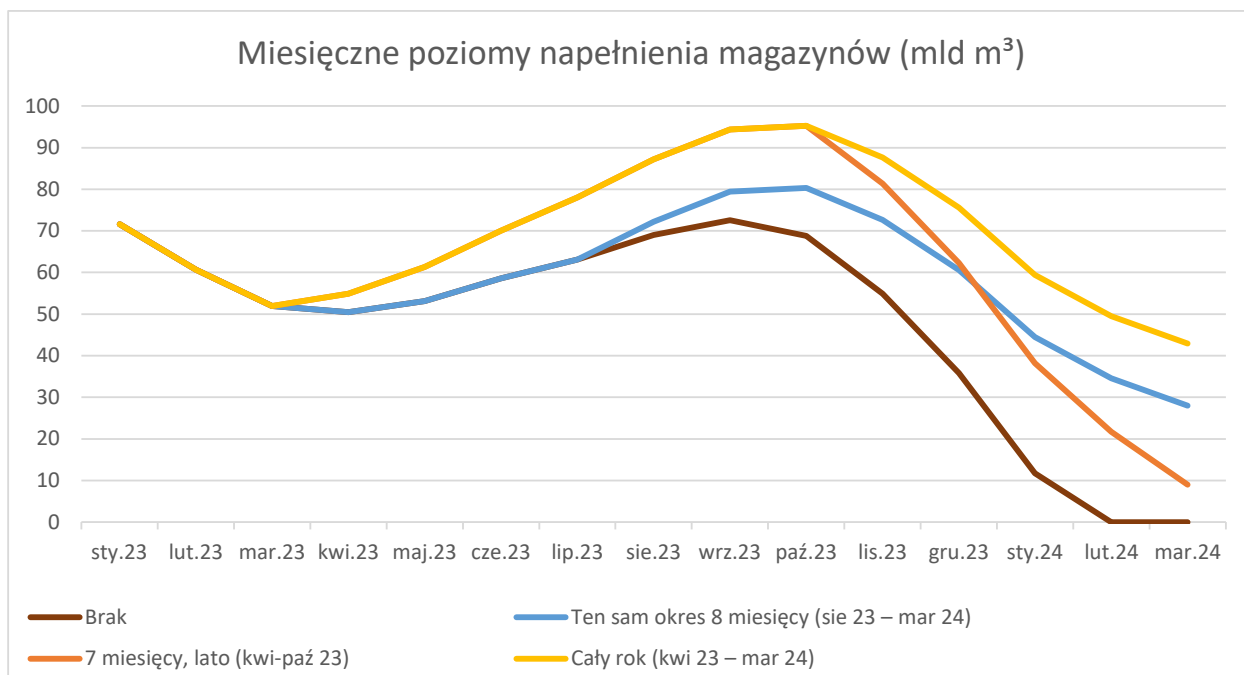
- **Scenariusz A:** brak przedłużenia. W sytuacji braku zmniejszenia zapotrzebowania poziomy napełnienia magazynów wyniosłyby zaledwie 69 mld m³ do końca października 2023 r., czyli znacznie poniżej wymaganego poziomu 90 % (89,4 mld m³). Poziomy napełnienia magazynów spadłyby do zera do lutego 2024 r., co wiązałoby się z bardzo poważnymi obawami dotyczącymi bezpieczeństwa dostaw zimą 2024/2025.
- **Scenariusz B:** przedłużenie o osiem miesięcy na okres od sierpnia 2023 r. do marca 2024 r. W tym scenariuszu napełnianie magazynów przebiegałoby zbyt wolno i pozwoliłoby na osiągnięcie poziomu zaledwie 80 mld m³ do końca października, czyli znacznie poniżej wymaganego poziomu 90 % (89,4 mld m³). Poziomy napełnienia magazynów spadłyby ponadto do poziomu poniżej 30 % (28 mld m³) do końca kolejnej zimy (28 % na koniec marca 2024 r.), co wiązałoby się z bardzo poważnymi obawami dotyczącymi bezpieczeństwa dostaw i utrudniłoby osiągnięcie wystarczających poziomów napełnienia magazynów na zimę 2024/2025.
- **Scenariusz C:** przedłużenie o siedem miesięcy na okres kwiecień–październik 2023 r. W tym scenariuszu osiągnięto by wystarczające poziomy napełniania magazynów, tj. 95 % (95 mld m³), do końca tego lata, a do końca października 2023 r. spełniono by obowiązek napełnienia magazynów w 90 % (89,4 mld m³). Ponieważ jednak zapotrzebowanie zimą nawet w normalnych warunkach pogodowych dwukrotnie przewyższa zapotrzebowanie latem, magazyny byłyby niemal zupełnie puste do końca kolejnej zimy (9 mld m³ do końca marca 2024 r.). Oznacza to bardzo poważne obawy dotyczące bezpieczeństwa dostaw

⁷ MAE (2022): „How to Avoid Gas Shortages in the European Union in 2023. A practical set of actions to close a potential supply-demand gap” [Jak uniknąć niedoborów gazu w Unii Europejskiej w 2023 r. Praktyczny zestaw działań zapobiegających potencjalnej dysproporcji między podażą a popytem] [Jak uniknąć niedoborów gazu w Unii Europejskiej w 2023 r. – analiza – MAE](#)

i duże trudności w osiągnięciu wystarczających poziomów napełnienia magazynów na kolejną zimę 2024/2025.

- **Scenariusz D:** przedłużenie o rok na okres od kwietnia 2023 r. do marca 2024 r. W sytuacji dalszego zmniejszenia zapotrzebowania o 15 % poziomy napełnienia magazynów wyniosłyby 95 mld m³ do końca października 2023 r., czyli spełniono by obowiązek napełnienia magazynów w 90 % (89,4 mld m³). Poziomy napełnienia magazynów wyniosłyby około 43 mld m³ do końca marca 2024 r.

Wykres 2: Miesięczne poziomy napełnienia magazynów w zależności od przedłużenia okresu zmniejszania zapotrzebowania

Źródło: Obliczenia ENER/CET.

Co więcej, uzupełniając wcześniejszą analizę przedstawioną na wykresie 1 i w tabeli 1, należy stwierdzić, że istnieje szereg czynników i zagrożeń występujących w tym roku i w kolejnym okresie zimowym, które mogą spowodować wzrost zużycia gazu⁸. Takie czynniki i zagrożenia obejmują ewentualne ożywienie ogólnoświatowego popytu na LNG (ograniczone ze względu na fakt, iż UE pozostaje głównym rynkiem⁹), zwiększenie zapotrzebowania na gaz w przemyśle oraz odwrócenie tendencji do przechodzenia z gazu na węgiel kamienny (w obu przypadkach z powodu niższych cen gazu w 2023 r.), warunki pogodowe, które mogą mieć wpływ na zapotrzebowanie

⁸ MAE (2022): „How to Avoid Gas Shortages in the European Union in 2023. A practical set of actions to close a potential supply-demand gap” [Jak uniknąć niedoborów gazu w Unii Europejskiej w 2023 r. Praktyczny zestaw działań zapobiegających potencjalnej dysproporcji między popytem a podażą] [Jak uniknąć niedoborów gazu w Unii Europejskiej w 2023 r. – analiza – MAE](#)

⁹ Pozostali uczestnicy światowego rynku nie konkurują powyżej określonego poziomu cen gazu ziemnego, ponieważ przechodzą na inne paliwa.

na ciepło w zimie¹⁰, oraz ograniczone wytwarzanie energii jądrowej i energii wodnej (ze względu na susze), a także dalsze zakłócenia w dostawach gazu. Obecnie poziom dostępności zdolności wytwórczych energii jądrowej we Francji jest niższy niż w 2022 r., poziomy wód we Włoszech odpowiadają poziomom z 2022 r., co oznacza podobnie niski poziom wytwarzania energii wodnej, a niskie ceny gazu doprowadziły już do przechodzenia z gazu na węgiel kamienny w pierwszych tygodniach 2023 r. (zob. SWD(2023) 63, sekcja IV pkt 3). Jeżeli zagrożenia te nadal będą się urzeczywistniać, nastąpi ograniczenie światowego i europejskiego rynku gazu, co może wpłynąć na napełnianie podziemnych obiektów magazynowania gazu do poziomu potrzebnego w zimie 2023/2024 oraz na ceny gazu i ich zmienność.

IV. Dalsze działania

Pomimo znacznej poprawy, jaka nastąpiła od sierpnia 2022 r., sytuacja na światowym rynku gazu pozostaje napięta w 2023 r. Trudności w sezonie napełniania w 2023 r. mogą wynikać z szeregu czynników (pogoda, ponowny import z Rosji, dostępność alternatywnych źródeł energii elektrycznej i dalsza napięta sytuacja na światowych rynkach LNG). Co istotne, w przeciwieństwie do poprzedniego sezonu napełniania, w sezonie napełniania w 2023 r. nie można liczyć na 60 mld m³ gazu rurociągowego z Rosji, który nadal importowano do UE w 2022 r. Aby ograniczyć zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw i ich wpływ na rynek, konieczne jest stałe zmniejszanie zapotrzebowania. Aby móc zdecydować, czy i w jaki sposób należy zapewnić takie zmniejszenie zapotrzebowania na gaz w Unii, trzeba wziąć pod uwagę w szczególności następujące kwestie:

- 1) **Światowe dostawy gazu ziemnego pozostają ograniczone.** Udział rosyjskiego gazu rurociągowego w całym imporcie do UE zmniejszył się z 49 % przed styczniem 2022 r. do poziomu poniżej 10 % w styczniu 2023 r. W 2022 r. w sezonie uzupełniania zapasów wielkość importu rosyjskiego gazu rurociągowego znacznie przewyższała poziom oczekiwany w 2023 r. W świetle tych zmniejszonych dostaw z Rosji zmniejszenie zapotrzebowania jest zatem konieczne.
- 2) **Zmniejszenie zapotrzebowania skutkowałoby ograniczeniem zmienności cen.** Chociaż w 2022 r. udało się uniknąć najgorszych skutków gospodarczych, światowe rynki gazu pozostają bardzo ograniczone w 2023 r. Ceny gazu osiągnęły rekordowo wysokie poziomy w 2022 r., przy maksymalnej cenie przekraczającej 320 EUR/MWh 26 sierpnia, a obecnie wynoszą poniżej 45 EUR/MWh, co nadal jednak stanowi poziom dwukrotnie wyższy niż

¹⁰ Według ENTSO gazu wystąpienie bardzo mroźnej zimy, czego prawdopodobieństwo wynosi 5 %, spowodowałoby wzrost zapotrzebowania o 24 mld m³. Zob. wykres 1 (przy założeniu zmniejszenia zapotrzebowania o 15 %) w prognozie dostaw na zimę 2022/2023 opracowanej przez ENTSO gazu i dostępnej pod adresem: https://entsog.eu/sites/default/files/2022-10/SO0038-22_Winter%20Supply%20Outlook_2022-23_2.pdf. Jest to zgodne z obliczeniami ENER/CET wskazującymi na dodatkowe zapotrzebowanie na poziomie 28 mld m³ w skali całego roku w przypadku stosowania wymogu zmniejszenia zapotrzebowania o 15 % nie w odniesieniu do średniego zapotrzebowania z ostatnich 5 lat, ale w odniesieniu do najwyższego zapotrzebowania w latach 2014–2021 w poszczególnych miesiącach (dane miesięczne nie są dostępne w przypadku wcześniejszych lat).

norma historyczna. Na posiedzeniu Grupy Koordynacyjnej ds. Gazu 16 lutego 2023 r. przedstawiciele państw członkowskich oraz stowarzyszenia gazownictwa przyznali, że zmniejszenie zapotrzebowania odgrywa podstawową rolę, jeśli chodzi o **ograniczenie presji w kontekście trudnej sytuacji na rynku oraz zapobieganie zmienności cen gazu**.

- 3) **Ten sam duch solidarności**, który panował przy stosowaniu rozporządzenia (UE) 2022/1369, powinien trwać nadal. Obecne ramy prawne dotyczące bezpieczeństwa dostaw gazu określone w rozporządzeniu (UE) 2017/1938 wciąż nie są wystarczające, aby przeciwdziałać zakłóceniom dostaw ze strony głównego dostawcy gazu trwającym dłużej niż 30 dni. Takie długotrwałe zakłócenia nadal mogą stwarzać ryzyko nieskoordynowanych działań państw członkowskich, co zagraża bezpieczeństwu dostaw w sąsiadujących państwach członkowskich i może stanowić dodatkowe obciążenie dla unijnego przemysłu, konsumentów i funkcjonowania rynku wewnętrznego. Chociaż niektóre państwa członkowskie są bardziej narażone na zakłócenia niż inne, wszelkie trudności lub niedobory w dostawach gazu wyrządziłyby szkody gospodarkom wszystkich państw członkowskich.
- 4) Jak określono w komunikacie pt. „Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę” z 20 lipca 2022 r., **dalsze prewencyjne zmniejszenie zapotrzebowania** w sposób proporcjonalny i bezsprzecznie wykonalny **jest dla obywateli i przemysłu tańsze** niż przeciwdziałanie nieskoordynowanym ograniczeniom w późniejszym terminie.
- 5) **Zmniejszenie zapotrzebowania o 15 % jest zgodne z obowiązkiem napełnienia magazynów w 90 %**: Ze scenariuszy C i D wynika, że cel polegający na **zmniejszeniu zapotrzebowania o 15 %** począwszy od 1 kwietnia 2023 r. jest odpowiedni i konieczny oraz umożliwia spełnienie przez UE obowiązku napełnienia magazynów w 90 % na koniec października, również w przypadku wystąpienia umiarkowanego ryzyka pogorszenia sytuacji (np. mniejsze dostawy LNG, niskie poziomy wód lub umiarkowane ochłodzenie poniżej średnich temperatur).
- 6) **Dalsze zmniejszenie zapotrzebowania na gaz stanowi pilną potrzebę w kontekście zapewnienia pewności uczestnikom rynku**. Obecnie obowiązujące rozporządzenie traci moc 31 marca 2023 r., tj. po zakończeniu sezonu zimowego. Prowadzenie dalszych działań zmniejszających zapotrzebowanie po 1 kwietnia zapewnia przejrzystość sytuacji i pozwala na uniknięcie doraźnego informowania o zachętach.
- 7) **Przedłużenie okresu zmniejszenia zapotrzebowania na gaz o 12 miesięcy pozwoli na osiągnięcie poziomu napełnienia magazynów w okresie letnim wystarczającego do spełnienia wymogu dotyczącego napełnienia i zapewnienia bezpieczeństwa dostaw w kolejnym okresie zimowym, jak wskazano w sekcji III**. Natomiast przedłużenie okresu zmniejszenia od sierpnia do marca pozostawiłoby zbyt mało czasu na napełnienie magazynów do odpowiedniego poziomu 90 % i doprowadziłoby do poważnych trudności w zakresie bezpieczeństwa dostaw pod koniec następnej zimy. Sama zimna pogoda spowodowałaby niemal całkowite opróżnienie magazynów do 31 marca 2024 r. Alternatywnie przedłużenie od kwietnia do października spowodowałoby niemal całkowite opróżnienie magazynów do 31 marca 2024 r., nawet bez niskich temperatur i bez wystąpienia żadnego z innych czynników ryzyka pogorszenia sytuacji. Innymi słowy, przedłużenie krótsze niż 12 miesięcy może

prowadzić do panicznych zakupów, przelicytowywania się państw członkowskich (w sytuacji braku większych ilości dostaw gazu na rynku UE), wysokich cen i możliwych niedoborów. Bardziej szczegółowa analiza znajduje się w sekcji VI SWD(2023) 63.

- 8) **Dłuższy okres zapewnia większą elastyczność w celu optymalnego rozłożenia w czasie działań służących zmniejszeniu zapotrzebowania. W szczególności w ramach takiego okresu ograniczono by możliwość wystąpienia skoków cen, a tym samym ograniczono by koszt zakupu tych samych ilości gazu dla państw członkowskich.** Dlatego też przedłużenie okresu zmniejszania zapotrzebowania o 12 miesięcy zapewnia większą elastyczność, aby uwzględnić odmienną specyfikę poszczególnych państw członkowskich, jako że niektórym państwom członkowskim łatwiej jest zmniejszyć zapotrzebowanie latem (koncentracja wysiłków na wstępie), natomiast innym łatwiej jest zmniejszyć zapotrzebowanie w zimie (koncentracja wysiłków na etapie końcowym). Taki okres umożliwiłby ponadto osiągnięcie elastyczności między sektorami: ponieważ zapotrzebowanie na energię elektryczną w gospodarstwach domowych jest niskie latem, przedłużenie od kwietnia do października stanowiłoby nieproporcjonalnie duże obciążenie dla przemysłu i mniej elastycznego sektora energetycznego, który jest uzależniony od dostępności alternatywnych źródeł energii.
- 9) **Ze względu na monitorowanie prowadzone co dwa miesiące i brak większej ilości danych sektorowych w okresie wdrażania od sierpnia 2022 r. do marca 2023 r. nie wiadomo do końca, jaki jest charakter i sektorowy rozkład osiągniętych poziomów zmniejszenia zapotrzebowania. Z tego względu Komisja i państwa członkowskie miały ograniczoną zdolność identyfikacji sektorowych obszarów podatności i potencjalnych oszczędności (energia elektryczna, przemysł, mieszkańcy i usługi) i tym samym opracowania środków bardziej racjonalnych pod względem kosztów.**

V. ZAŁĄCZNIK

Tabela 2 zawiera podsumowanie miesięcznego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz w porównaniu z okresem odniesienia. Z danych tych wynika, że w ramach dobrowolnych środków zmniejszających zapotrzebowanie osiągnięto cel polegający na zmniejszeniu zapotrzebowania o 15 % w okresie od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r. Zmniejszenie zapotrzebowania w UE na poziomie 19,2 % odpowiada około 41,5 mld m³, w porównaniu z celem na poziomie 15 %, czyli około 32,5 mld m³ w tych sześciu miesiącach, oraz celem wynoszącym około 45,3 mld m³ w okresie od sierpnia 2022 r. do marca 2023 r.

Tabela 2: Zmniejszenie zapotrzebowania na gaz w okresie od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r.

Państwo członkowskie	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Styczeń	Sierpień–styczeń
UE-27	-13,5 %	-14,0 %	-24,4 %	-25,0 %	-12,4 %	-22,2 %	-19,2 %
Austria	-26,7 %	-11,3 %	-24,0 %	-16,9 %	-13,6 %	-23,9 %	-19,2 %
Belgia	-1,0 %	-6,0 %	-20,5 %	-29,7 %	-9,8 %	-18,3 %	-16,0 %
Bułgaria	-14,9 %	-17,8 %	-32,7 %	-21,2 %	-21,8 %	-29,4 %	-23,9 %
Chorwacja	-21,7 %	-23,1 %	-20,0 %	-25,6 %	-27,6 %	-24,2 %	-24,1 %
Cypr	-	-	-	-	-	-	-
Czechy	-15,0 %	-9,1 %	-22,9 %	-18,8 %	-10,9 %	-24,0 %	-17,7 %
Dania	-21,7 %	-23,3 %	-31,1 %	-33,4 %	-13,7 %	-26,5 %	-24,9 %
Estonia	-37,1 %	-31,7 %	-46,9 %	-32,3 %	-32,4 %	-38,0 %	-36,2 %
Finlandia	-35,7 %	-57,4 %	-62,6 %	-58,3 %	-65,1 %	-63,1 %	-58,5 %
Francja	1,6 %	-2,5 %	-27,8 %	-29,3 %	-8,3 %	-19,2 %	-17,1 %
Niemcy	-28,0 %	-14,7 %	-28,6 %	-28,3 %	-4,7 %	-18,6 %	-19,4 %
Grecja	4,5 %	-26,3 %	-42,0 %	-23,0 %	-12,6 %	-36,7 %	-22,7 %
Węgry	-18,7 %	5,0 %	-33,9 %	-19,8 %	-17,5 %	-27,4 %	-21,0 %
Irlandia	11,3 %	2,1 %	-8,8 %	-10,3 %	9,5 %	-4,3 %	-0,3 %
Włochy	-5,2 %	-14,0 %	-19,8 %	-22,7 %	-18,5 %	-22,7 %	-18,6 %
Łotwa	-42,6 %	-52,7 %	-72,7 %	-15,2 %	0,9 %	-37,0 %	-31,8 %
Litwa	-43,6 %	-45,0 %	-50,8 %	-46,0 %	-11,9 %	-51,5 %	-40,5 %
Luksemburg	-36,4 %	-26,1 %	-35,5 %	-33,2 %	-17,5 %	-25,0 %	-27,7 %
Malta	4,6 %	-1,1 %	-11,2 %	43,6 %	27,0 %	21,9 %	+12,1 %
Niderlandy	-29,7 %	-32,6 %	-33,3 %	-35,1 %	-17,5 %	-32,2 %	-29,5 %
Polska	-26,7 %	-25,4 %	-23,7 %	-8,3 %	-5,3 %	-12,0 %	-14,9 %
Portugalia	-10,7 %	-17,0 %	-12,0 %	-8,9 %	-18,6 %	-34,9 %	-17,1 %
Rumunia	-25,2 %	-20,7 %	-27,5 %	-21,8 %	-15,9 %	-21,0 %	-21,2 %
Słowacja*	10,6 %	5,5 %	2,1 %	-2,7 %	23,6 %	-7,8 %	+4,6 %
Słowenia	-13,7 %	-10,9 %	-22,2 %	-11,7 %	-12,4 %	-14,7 %	-14,2 %
Hiszpania	2,6 %	0,7 %	-6,2 %	-21,8 %	-24,4 %	-23,9 %	-13,7 %
Szwecja	-27,3 %	-35,7 %	-41,8 %	-51,0 %	-38,0 %	-41,9 %	-40,2 %

Uwaga: Zmiana zużycia gazu w 2022 r. w porównaniu ze średnią z lat 2017–2021. Na Cyprze nie używa się gazu ziemnego.

Źródło: Obliczenia ENER/CET w oparciu o serię Eurostatu NRG_CB_GASM, podseria IC_CAL_MG w TJ (GCV) z 7 marca 2023 r., 11:00.

** Obecnie trwa przegląd danych Eurostatu dotyczących Słowacji.*